

Attaveqarnermut, Avatangiisinut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq
Landsstyremedlem for Infrastruktur, Miljø og Råstoffer

Inatsisartunut ilaasortaq: Esmar Bergstrøm

Inuit Ataqtigiit

-/ Maani

14.02.2008
J.nr. 32.60

Postboks 909
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 54 00
Fax +299 34 54 10
iap@gh.gl
www.nanoq.gl/iap

§ 36, imm. 1 naapertorlugu apeqqummut nr. 2008-17-imut akissut

Inatsisartut 2007-imi ukiakkut ataatsimiinnerani oqaluuserisaq imm. 45-p naam-massineqarnissaanut tunngatillugu apeqquteqaat

Asasara Esmar Bergstrøm,

Apeqqutinnut aammalu attaveqaatit ineriartorerannut ataavartumik soqutiginninninnut qujanarujussuaq.

Akissuteqaatip matuma kinguaattoornera ajuusaarutigaa.

Akissuteqaatiga aallarnerlugu oqaatigilara, ukiakkut ataatsimiinnermi imm. 45-p akuer-sissutigineqarnerani Inatsisartut inatsisissaata suliarineqarnissaa Naalakkersuisoqarfim-mut isumagisassanngortinneqartoq Naalakkersuisoqarfiup sulinerani pingaaruteqarluin-nartutut inissisimammat.

Tamanna oqaatigereerlugu Inatsisartut inatsisissaat attaveqaateqarnermut aningaasa-qarnermullu annertuunik kinguneqartussa qiareersarluarneqaqqaartariaqarmat eqqaa-manegartariaqarpoq. Suliassarmi taanna Inatsisartut aalajangernissamut tunngavissamik isumannaatsumik qulakkeeriffigineqarnissaat siunertaralugu ingerlanneqartussaavoq.

Matuma kinguliani apeqqutitit saaffiginnissutinni allassimani malillugit akissuteqarfigi-niassavakka.

1. Nuummi Ilulissanilu mittarfiit tallineqarnissaat periarfissinniarlugu inatsisiliornissaq sumut killissimansoq nalunaarutigequllugu naalakkersuisut qinnuigineqarput. Inatsis-samut siunnersuut Inatsisartut 2008-mi upernaakkut ataatsimiinnissaanni suliarineqar-sinnaalluni piareereersimassava? Taamaanngippat suut peqqutaanersut nassuiarneqaq-quneqarpoq.

Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik mittarfinnik sanaartornissamut alliliinissamulluunniit inatsisissamut siunnersuummik suliaqarpoq. Inatsit taanna nutaanik mittarfiliortoqassappat imaluunniit Nuummi Ilulissanilu mittarfiit pioreersut tallineqassap-pata najoqqutarineqartussaavoq.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip 2008-mi upernaakkut suliassaqarfinnut amerla-suunut tusarniaassutigalugu nassiussuunneqarnissaa Naalakkersuisoqarfimmiit naatsor-suutigineqarpoq. Kommunit soqutiginnittullu allat tusarniaanermi akissuteqarnissamut periarfissaat sapaatit akunnerinit arfinilinnit sivikinnerussanngilaq, tamannalu peqqutaa-

qataalluni Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut inaarutaasoq 2008-mi upernaakkut ataatsimiinnermi saqqummiunneqarsinnaassanngilaq.

Naalakkersuisut qularutiginnigilluinnarpaat inatsisissap matuma - siunissami ungasissumi sunniuteqartussap - sularineqarnerani susassaqtut pingaaruteqartut peqataatinneqar-nissaat akisussaassuseqarpalaarnerusoq.

Inatsisissatut siunnersuutip 2008-mi ukiakkut Inatsisartunut saqqumiunneqarnissaa Naa-lakkersuisunit naatsorsuutigineqarpoq.

2. Naalakkersuisut Nuummut Ilulissanullu tunngasumik aalajangigassatut ukiarmi saq-qummiussaminni siunnersuutaasunit allaanerusunik, mittarfiit takissusissaannik allaane-rusunik allaanerusunillu aningaasaleriaataasinnasunut tunngasunik maannakkut sulia-qarpat? Taamaassappat Naalakkersuisut akisutissami teknik-ip aningaasaliinissallu tungaatigut eqqarsaatersuutit tunngavigineqartut ilanngunnissaat kissaatiginarpoq.

Naalakkersuisoqarfimmiit suliamut tassunga tunngassuteqartut qanorluunniit ittut mattu-simaneqanngillat, aamma allatut aaqqiissutaasiinnaasutut siunnersuutit tusaaniarneqar-simapput.

Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuutaanni (pkt. 45) oqaatigineqartutut, Nuummi Ilulissanilu mittarfiit 1.799 meterinut aamma 2.200 meterinut tallineqarnissaan-nut pitsaaqutit pitsaannequtillu Naalakkersuisut misissorpaat. Suleqatissat attuumassu-teqartut, soorlu timmisartuutiqatigiiffiit mittarfinnut taakkununga marlunnut mittarnis-samik soqutiginnissinnaasut, qanimut oqaloqatigineqarneri ingerlanneqarput. Taakkua kissaataat pisariaqartitaallu isumaliutersuutini pingaarutilittut pissusissamisoortumillu ilaatinneqarput.

Taassuma saniatigut Naalakkersuisoqarfimmiit maannakkorpiaq mittarfiit 1.199 meterinut tallineqarsinnaanerannut qinigassatut periarfissat misissuiffigineqarput. Mittarfik 1.199 meterinik takissusilik periarfissanik nutaanik arlalinnik ammaassisussaavoq, soorlu nunat immikkoortuisa imminnut atassuteqalersinnaanerannik, kiisalu nunanit sanilitsinniit - Is-landimiit Canadamiillu - toqqaannartumik taakkununga timmisartuussisoqartalersinnaa-nissaa eqqarsaatigalugit.

Tamatuma saniatigut mittarfiit 1.199 meterinik takissusillit aningaasalersuinissaq eqqar-saatigalugu mersernannginnerupput.

Taamatutaaq pingaartumik *immikkoortukkaartumik aningaasalersuineq* aningaasalersui-nermi qinigassatut allatut maannakkorpiaq misissuiffigineqarpoq. Immikkoortukkaartumik aningaasalersuinikkut inuiaqatigiinni suliassaqarfimmi immikkoortumi ataatsimi (soorlu angallannermi) aningaasaqarnikkut sinneqartoorutininik tigusinissaq, aammalu sanaartu-gassanut aningaasaliissuteqarnikkut immikkoortumut utertitsinissaq periarfissaqalertus-saavoq.

Taamatut aningaasalersuinissaq sanaartukkamik atuisunit iluaqutigineqarsinnaavoq, taakkutaaq sanaartukkamik piginnittunngortussaammata (piginneqataalertussaammata).

Tamatuma saniatigut periusissaq taanna avataaniit aningaasalersuinerimi, aningaasat taarsigassarsiat akuttunngitsumik akisunaagaasut paasineqartarmat, aningaasanik anaasaqarsinnaanertut ulorianaateqanngilaq.

2.a Naalakkersuisut taamatut angallannikkut politik-imik peqquteqarlutik isumagisaqarlutillu Nuummut Ilulissanullu aalajangigassatut siunnersuummi takorluukkat piviusunngortinniarsimannigppatigit illoqarfinnut marlunnut pineqartunut angallannikkut politik-ikkut anguniakkat qanoq ittut periarfissatut allatut eqqarsaatersuutigineqarnersut ilanngullugit nassuiaqqullugit Naalakkersuisut inussiarnersumik qinnuigissavakka.

Matuma siuliani taaneqartutut Nuummi Ilulissanilu mittarfiit allineqarnissaannut periarfissaasinnaasut paasiniallugit Naalakkersuisut sulilluarput, aammalu Naalakkersuisut piffisami matumani aalajangiiffigissatut siunnersuummi Nuummut Ilulissanullu tunngatillugu takorluukkat piviusunngortinneqarsinnaanerat suli taamaatinngilaat.

3. Pilersaarutit Nuummi Ilulissanilu mittarfinnut tunngasut piviusunngortinneqarsinnaasappata avataaniit aningaasalersuisinnaasunik nassaarnissaq pisariaqassasoq Naalakkersuisut ukiarmi aalajangigassatut siunnersuummi allapput. Tamanna tunngavigalugu aningaasaleeqataasinnaasunik oqaloqateqatoqarsimanersoq Naalakkersuisunit paaserusunnaarpoq. Taamaappat maannakkut ilisimasat tunngavigalugit avataaninngaanniit aningaasaleeqataanissap ilimanarsinnaanera piviusorpalaartutut oqaatigineqarsinnaanersoq Naalakkeersuisunit akissummi ilannguteqqullugu qinnutigissavara.

Suliassat taakku suli Inatsisartunit akuersissutigineqarsimannngimmata, imaluunniit suli taakku maannakkorpiaq avataaniit aningaasaliisnaasunut saqqummiutissallugit nalequttunngorlugit suli naammassineqarsimannngimmata, Naalakkersuisut suli aningaasaliisnaasunik oqaloqateqanngillat.

4. Apeqqutit pingajuattut qanoq forretningsplan-it, avataaniit aningaasaliisoqarsinnaanerani periarfisseeqataasinnaasut pillugit suliniuteqartoqarnersoq qanorlu maannamut angusaqartoqarsimanersoq nassuiaqqullugu Naalakkersuisut qinnuigissavakka.

Suliassanut pilersaarutini inaarutaasunik suliaqartoqannginnerani pilersinniarneqartut nalilersorneqartussaapput, tassanilu nalilersorneqassapput pilersinniakkat aningaasarneq eqqarsaatigalugu isumatusaartumik niuernikkullu imminut akilersinnaassusilimmik kinguneqartussamik tunngavissiiinnaasunik tunngavissiiinnaassuseqarnersut. Naalakkersuisoqarfiup suliaq tamanna ingerlallualereerpaa.

Naalakkersuisoqarfiup silaannakkut angallassisartut pingaarnerit, Nuummi Ilulissanilu mittarfinnut nunat tamat akornanni mittarfittut iluseqartussanut timmisartuussisartussatut ilimagineqartut ataatsimeeqatigeqattaarlugit aallartippai.

Tassalu Naalakkersuisoqarfiup SAS-ip Danmarkimi pisortaanera marloriarlugu ataatsimeeqatigereerpaa, 2008-milu februaarip qiteqqunnerani Air Iceland Islandillu angallanermut ministeria ataatsimeeqatiginissaat pilersaarutigineqarpoq. Taamatuttaaq Sava-limmiuni timmisartuutiqatigiiffiup Atlantic Airways-ip ataatsimeeqatigineqarnissaa aamma pilersaarutigineqarpoq.

Ataatsimeeqataarnerit taakku arlalinnik siunertaqarfigineqarput, taakkununga timmisartuuleqatigiiffiit Nuummi Ilulissanilu mittarfiit nunat tamat akornanni mittarfittut iluseqartussat timmisartorfigineqartarnissaat piumassuseqarfigineqarnersoq paasiniarneqarnissaa; timmisartuussisartut taakku immikkut ittumik pisariaqartissinnaasaasa soqutigisaa-salu paasiniarnissaat; *Open Skies*-imut malitassat kiisalu piffissaalluarallartillugu nunat tamat akornanni atorineqartussamik mittarfiliortoqannginnerani periarfissaalersussat timmisartuussisartunut paasititsiniutigineqarnissaat ilaallutik.

Aammattaaq aningaasaleeriaatsit piginnittooriaatsillu angusaqarnissamik siunnerfeqartumik misissoqqissaarneqarnerat Naalakkersuisoqarfiup aallartippai. Pisortaqarfiit assigiinngitsut ataatsimeeqatigineqarput, aamma misissueqqissaanermut tassunga Deloitte-p ilanngutsinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Misissueqqissaarnissaq taanna paasinaanissamut tunngaviliisussaavoq, aammalu Nuummi Ilulissanilu mittarfinni, taamatullu mittarfinnik naatsunik pilersitsinissamut sanaartornissamullu suliassanut pilersaarusiasanun tunngaviliisussaalluni.

Taamatuttaaq Naalakkersuisoqarfimmiit Nuup Ilulissallu kommuni attaveqarfigineqarput, taakkulu suliassat ingerlaqqinnerini ilaatinneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, taassumalu ataani kommunit nunat tamat akornanni mittarfissanun tunngatillugu suliassanut pilersaarusiariigaat atorineqassapput.

5. Inatsisartut aningaasanun ataatsimititaliaata tungaaniit DTU-model-imik suliniuteqarnerup piaartumik naammassineqarnissaa pingaaruteqartutun oqaatigineqarpoq. Tamanna pillugu suliaq sumut killissimanersooq Naalakkersuisunit paaserusunnassaaq.

DTU-modelimik taaneqartup suliareqarnera Inatsisartut inatsisissaata suliareqarnera ni ilaatinneqarpoq pingaaruteqartuullunilu.

Tamatumani erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq, DTU-modelimik taaneqartup suliareqarnera naammassineqarsinnaaniluunniit naammassineqartussaannngimmat. DTU-modeli aningaasaqarnermik malitassiornermut, attaveqaateqarnermut aningaasaliissutit qanoq inuiaqatigiisugut uatsinnut sunniuteqartussaanerannut missingersuusiornermut ilaatinneqarsinnaavoq. DTU-modelimik taasamik "atuinermi" – soorlu mittarfimmik tallilinnermi – ilaatigut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut, allanngorartuurtumut paasissutissanun naatsorsukkat tunngavigineqartarput.

Najoqqutassiami pissusiviusut allanngorartuurtut atukkagut aallaavigineqartarput naatsorsuutigineqartarlutillu.

Taamaattumik najoqqutassiaq paasissutissanik nutaanik, naatsorsukkanik piusuusaartitanillu nutaanik imaqartunik immersorneqartuarpoq. Tassungalu tunngatillugu ilinnut ilisimatitsissutigissavara, najoqqutassiaq ulluni 16-ini naatsorsuisarmat.

Neriuppunga matumuunakkut apeqqutitit naammaginartumik akisimassallugit.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Kim Kielsen